

PESÄPALLOVUOSI 1922

Vuoden 1922 Suomen mestari HPL. Vasemmalta Urho Veneskoski, Kustaa Palmros (myöh. Palamaa), Armas Saarinen, Armas Palmros (myöh. Palamaa), Ilmari Jokinen, Väinö Kinnunen, Aarne Taiminen, Yrjö Koskinen, Ville Osola. (kuva Suomen Urheiluarkisto)

Toijalan Suojeluskunnan joukkue selvisi loppuotteluun, jossa kuitenkin hävisi Helsingin Pallonlyöjille. Joukkue pelasi Toijalan Vauhdin peliasuissa. Pelaajat vasemmalta: Hannes Alha, Topi Seppälä, Mauno Mäenpää, Yrjö Kotikoski, Jussi Rauko, Jussi Väliniemi, Uuno Järvinen, Yrjö Heikkinen ja Severi Tuominen. (kuva Suomen Pesäpalloliitto).

Suomenmestaruuskilpailut 1922

Alkuerät

su	6	8	1922	Vaasan Vasama	- Toijalan suojeluskunta	3 - 10
su	6	8	1922	Hämeenlinnan Ilves	- Helsingin Pallonlyöjät	4 - 9
su	6	8	1922	Kauhajoen Karhu	- Helsingin Radiourheilijat	9 - 7

Ikaalisten suojeluskunta pääsi suoraan välieriin.

Välierät

su	27	8	1922	Helsingin Pallonlyöjät	- Ikaalisten suojeluskunta	9 - 5
su	27	8	1922	Toijalan suojeluskunta	- Kauhajoen Karhu	30 - 7

Loppuottelu

su	24	9	1922	Helsingin Pallonlyöjät	- Toijalan suojeluskunta	18 - 9
----	----	---	------	------------------------	--------------------------	--------

Kauhajoen Karhun joukkueen kokoonpano 1922: Tauno Aro, Urho Mattila, V. J. Marttila, Vihtori Kuutti, Jussi Rinne, Arvo Ketola, Jaakko Yli-Harja, Armas Havunen ja Leuto Ketomäki.

Ikaalisten suojeluskunnan joukkueen kokoonpano:

Gunnar Strömmer, Olli Eränen, Pättiniemi, K. Pentti, Niilo Ahonen, J. Tamminen, Juhola, Mika Nordenswan, Ville Hiekka, Kauppila.

Suojeluskuntajärjestön mestaruus 1922

Alkuerät

1. alkulohko Loviisassa

17	8	1922	Nylands Södra Skyddskårdistrikt	-	Kymenlaakson suojeluskuntapiiri	5 - 3
----	---	------	---------------------------------	---	---------------------------------	-------

2. alkulohko Porissa

19	8	1922	Helsingin suojeluskuntapiiri	-	Pohjois-Hämeen suojeluskuntapiiri	6 - 1
19	8	1922	Turun suojeluskuntapiiri	-	Porin suojeluskuntapiiri	5 - 4
20	8	1922	Helsingin suojeluskuntapiiri	-	Turun suojeluskuntapiiri	6 - 0

3. alkulohko

Etelä-Pohjanmaan suojeluskuntapiiri. Muut eivät osallistuneet.

4. alkulohko Raahessa

19	8	1922	Raahen suojeluskuntapiiri	-	Oulun suojeluskuntapiiri	17 - 1
19	8	1922	Pohjolan suojeluskuntapiiri	-	Raahen suojeluskuntapiiri	16 - 5

5. alkulohko Kuopiossa

20	8	1922	Jyväskylän suojeluskuntapiiri	-	Kuopion suojeluskuntapiiri	17 - 7
20	8	1922	Jyväskylän suojeluskuntapiiri	-	Mikkelin suojeluskuntapiiri	17 - 5

6. alkulohko Joensuussa

19	8	1922	Viipurin suojeluskuntapiiri	-	Joensuun suojeluskuntapiiri	13 - 11
19	8	1922	Viipurin suojeluskuntapiiri	-	Sortavalan suojeluskuntapiiri	9 - 8

Puolivälierät

Lahdessa

27	8	1922	Etelä-Hämeen suojeluskuntapiiri	-	Jyväskylän suojeluskuntapiiri	1 - 5
----	---	------	---------------------------------	---	-------------------------------	-------

Ilmajoella

2	9	1922	Etelä-Pohjanmaan suojeluskuntapiiri	-	Nylands Södra Skyddskårdistrikt	22 - 1
---	---	------	-------------------------------------	---	---------------------------------	--------

Kokkolassa

3	9	1922	Etelä-Pohjanmaan suojeluskuntapiiri	-	Pohjolan suojeluskuntapiiri	16 - 1
---	---	------	-------------------------------------	---	-----------------------------	--------

Lopputurnaus Viipurissa

Välierät

9	9	1922	Helsingin suojeluskuntapiiri	-	Viipurin suojeluskuntapiiri	12 - 1
9	9	1922	Etelä-Pohjanmaan suojeluskuntapiiri	-	Jyväskylän suojeluskuntapiiri	8 - 3

Loppuottelu

10	9	1922	Helsingin suojeluskuntapiiri	-	Etelä-Pohjanmaan suojeluskuntapiiri	4 - 2
----	---	------	------------------------------	---	-------------------------------------	-------

Loppuottelun joukkueiden kokoonpanot:

Helsingin suojeluskuntapiiri:

Osola, Veneskoski, Kustaa Palmroos, Armas Palmroos, Ruohola, Vuorenkoski, Saarinen, Taiminen, Koskinen

Etelä-Pohjanmaan suojeluskuntapiiri:

Sysilampi, Lindroos, Kulju, Aho, Heikkilä, Aro, Haavisto, Peltola ja Lusa.

Armeijan pesäpallomestaruus 1922

välierät

ti	25	9	1922	Kaartin Jääkäripataljoona	- Yksikkö 7 (Radio)	24 - 4
			1922	Viipurin Rykmentti	- Keski-Suomen Rykmentti	8 - 7

Loppuottelu Lahdessa

su	30	9	1922	Kaartin Jääkäripataljoona	- Viipurin Rykmentti	10 - 2
----	----	---	------	---------------------------	----------------------	--------

Kaartin Jääkäripataljoonaa edusti 7.erillinen konekiväärikomppania

Pesäpallomestaruuden

anasti *Kaartin Jääkäripataljoona* (edust. 7 erill. KKK.), joka voitti VR:n 10 juoksulla 2 vastaan. Väli-erässä, div. mestari-joukkueiden kesken KJP voitti Rad. Jouk. (24 juoks.—4 vastaan) ja VR voitti KSR:n (8—7)

Armeijan pesäpallomestarit. KJP:n joukkue.

Pioneeripataljoonan pesäpallojoukkue kesällä 1922.

Rajavartiostojen välinen mestaruus

Loppuottelu Rovaniemellä

su 3 9 1922 Kainuun Rajavartiosto

- Lapin Rajavartiosto

16 - 2

muut joukkueet Joensuu ja Salmi

Poliisilaitosten välinen kilpailu

ministeri Saastamoisen kiertopalkinnosta

Pokaaliottelu Kotkassa

la 26 8 1922 Kuopion poliisilaitos

- Kotkan poliisilaitos

21 - 6

Kuopion poliisilaitos edusti mainiosti kuopiolaista pesäpallotaitoa 1920-luvulla. Se voitti ensimmäisen kiinnityksen poliisilaitosten välisessä kilpailussa ministeri Saastamoisen palkinnosta. Kuvassa joukkue vuonna 1922 Kotkassa. Numero 3 on poliisimestari Ilmari Pohjanpalo. (Kuopion poliisilaitoksen arkisto)

Kuva on julkaistu Paavo Launosen kirjassa "Kuopion Urheilu-Veikoista Puijon pesäpalloon: kansallispeliä Kuopiossa: Kelta-Mustat, Erä-Veikot, Kopparit, KUV, Sk". 2000.

SVUL Piirinmestaruuskilpailut

Vaikka pesäpallotoiminta tapahtui Palloliiton alaisuudessa, käytettiin SVUL:n piirijakoa.
Mestaruus ratkaistiin tiettävästi kahdessa piirissä.

Kainuun piirinmestaruus 1922

				välierä			
su	24	9	1922	Kajaanin Kipinä	- Ristijärven Humu		14 - 4
				Loppuottelu			
su	24	9	1922	Kajaanin Kipinä	- Mieslahden Nahjus		16 - 6

Oulun piirinmestaruus

				välierä			
la	23	9	1922	Paavolan Kisa	- Raahen Vesa		17 - 3
				Loppuottelu			
su	24	9	1922	Paavolan Kisa	- Oulun Veikot		33 - 19

Suojeluskuntapiirit 1922

Etelä-Pohjanmaan suojeluskuntapiiri

Alkuerät

				Nurmon suojeluskunta	jatkoon ilman karsintaa.	
				Laihia		
la	12	8	1922	Laihian suojeluskunta	- Vähänkyrön suojeluskunta	8 - 9
su	13	8	1922	Vähänkyrön suojeluskunta	- Ylistaron suojeluskunta	12 - 9
				Ilmajoki		
su	13	8	1922	Kauhajoen suojeluskunta	- Kauhavan suojeluskunta	15 - 1
su	13	8	1922	Kurikan suojeluskunta	- Ilmajoen suojeluskunta	13 - 7
su	13	8	1922	Kurikan suojeluskunta	- Kauhajoen suojeluskunta	3 - 1
				Kuortane		
su	13	8	1922	Peräseinäjoen suojeluskunta	- Alavuden suojeluskunta	11 - 10
su	13	8	1922	Kuortaneen suojeluskunta	- Peräseinäjoen suojeluskunta	12 - 5
su	13	8	1922	Kuortaneen suojeluskunta	- Alajärven suojeluskunta	9 - 5

Loppukilpailu Ilmajoella

				välierät		
su	20	8	1922	Kuortaneen suojeluskunta	- Vähänkyrön suojeluskunta	19 - 1
su	20	8	1922	Kurikan suojeluskunta	- Nurmon suojeluskunta	12 - 6
				Loppuottelu		
su	20	8	1922	Kurikan suojeluskunta	- Kuortaneen suojeluskunta	8 - 7

Kuvassa Kurikan suojeluskunnan joukkue

Joensuun suojeluskuntapiiri

alkuerät				
Tuupovaara				
13	8	1922	Kiihtelysvaaran suojeluskunta	- Tuupovaaran suojeluskunta 22 - 10
Kitee				
20	8	1922	Tohmajärven suojeluskunta	- Kiteen suojeluskunta 24 - 3
Nurmes				
27	8	1922	Pielisjärven suojeluskunta	- Nurmeksen suojeluskunta 16 - 14
Polvijärvi				
27	8	1922	Juuan suojeluskunta	- Polvijärven suojeluskunta 27 - 1
Liperi				
27	8	1922	Liperin suojeluskunta	- Kuusjärven suojeluskunta 13 - 11
vällerät				
Juuka				
17	9	1922	Pielisjärven suojeluskunta	- Juuan suojeluskunta 17 - 7
Joensuu				
18	9	1922	Tohmajärven suojeluskunta	- Liperin suojeluskunta 80 - 7
Värtsilä				
24	9	1922	Joensuun suojeluskunta	- Värtsilän suojeluskunta 14 - 13
24	9	1922	Joensuun suojeluskunta	- Kiihtelysvaaran suojeluskunta 17 - 2
Lopputurnaus Joensuussa				
semifinaali				
8	10	1922	Joensuun suojeluskunta	- Pielisjärven suojeluskunta 17 - 14
Loppuottelu				
8	10	1922	Joensuun suojeluskunta	- Tohmajärven suojeluskunta 20 - 12

Kuopion suojeluskuntapiiri

Kuopion suojeluskunta saavutti mestaruuden Siilinjärven luovutettua loppuottelussa. Aiemmin Kuopio oli välierässä voittanut Vesannon 49-2. Vesanto puolestaan voitti alkuerissä Karttulan 13-6. Muut suojeluskunnat luopuivat leikistä otteluista.

Kyminlaakson suojeluskuntapiiri

Vain pari alkuerien tulosta on löytynyt. Virolahti - Miehikkälä 6-7 ja Sippola – Myllykoski-Anjala 9-7

Loppuottelu, Hamina				
su	3	9	1922	Kotkan suojeluskunta - Haminan suojeluskunta 11 - 2

Sortavalan suojeluskuntapiiri

Piiristä ei löydy tietoja varsinaisista mestaruuskilpailuista. Sortavalan sk voitti Elisenvaaran sk:n 8-1 ottelussa 3.9.22. Aiemmin 9.8.22 Harlun suojeluskunta oli voittanut Sortavalan yhdistetyn joukkueen 12-6.

Turun suojeluskuntapiiri

Lopputurnaus Paimiossa

Alkuerät

la	2	9	1922	Salo-Uskelan suojeluskunta	- Kosken suojeluskunta	23 - 1
la	2	9	1922	Raision suojeluskunta	- Littoisten suojeluskunta	15 - 5

Loppuottelu

su	3	9	1922	Salo-Uskelan suojeluskunta	- Raision suojeluskunta	14 - 4
----	---	---	------	----------------------------	-------------------------	--------

pojat loppuottelu

su	3	9	1922	Salo-Uskelan suojeluskunta	- Raision suojeluskunta	9 - 3
----	---	---	------	----------------------------	-------------------------	-------

Keski-Pohjanmaan suojeluskuntapiiri

Lopputurnaus Vetelissä

Alkuerät

su	10	9	1922	Toholammin suojeluskunta	- Lestijärven suojeluskunta	29 - 5
----	----	---	------	--------------------------	-----------------------------	--------

Loppuottelu

su	10	9	1922	Vetelin suojeluskunta	- Toholammin suojeluskunta	15 - 11
----	----	---	------	-----------------------	----------------------------	---------

Etelä-Hämeen suojeluskuntapiiri

Kaupungit ja taajaväkiset yhdyskunnat

Loppuottelu

su	20	8	1922	Hämeenlinnan suojeluskunta	- Lahden suojeluskunta	7 - 5
----	----	---	------	----------------------------	------------------------	-------

Maalaissuojeluskunnat

alkuerä

su	9	7	1922	Hauhon suojeluskunta	- Luopioisten suojeluskunta	29 - 1
pe	21	7	1922	Lopen suojeluskunta	- Launoisten suojeluskunta	7 - 34
to	17	8	1922	Hattulan suojeluskunta	- Vanajan suojeluskunta	29 - 7

Lopputurnaus

su	20	8	1922	Hattulan suojeluskunta	- Kosken suojeluskunta	8 - 0
su	20	8	1922	Launoisten suojeluskunta	- Urjalan suojeluskunta	1 - 0

Loppuottelu

su	20	8	1922	Launoisten suojeluskunta	- Hattulan suojeluskunta	6 - 5
----	----	---	------	--------------------------	--------------------------	-------

uusinta Hämeenlinnassa

1922				Hattulan suojeluskunta	- Launoisten suojeluskunta	9 - 5
------	--	--	--	------------------------	----------------------------	-------

Hattula teki protestin ensimmäisestä loppuottelusta, jonka se hävisi. Launoinen puolestaan protestoi toisen loppuottelun jälkeen. Toisesta uusinnasta, tai protestin läpimenosta ei ole tietoa.

Mikkelin suojeluskuntapiiri

Lopputurnaus

välierä

la	26	8	1922	Mikkelin suojeluskunta	- Savonlinnan suojeluskunta	18 - 1
----	----	---	------	------------------------	-----------------------------	--------

Loppuottelu

su	27	8	1922	Mikkelin suojeluskunta	- Pieksämäen suojeluskunta	8 - 1
----	----	---	------	------------------------	----------------------------	-------

Jyväskylän suojeluskuntapiiri

Lopputurnaus

alkuerät

la	12	8	1922	Ähtärin suojeluskunta	- Petäjäveden suojeluskunta	24 - 4
la	12	8	1922	Jyväskylän suojeluskunta	- Keuruun suojeluskunta	18 - 12

Loppuottelu

su	13	8	1922	Jyväskylän suojeluskunta	- Ähtärin suojeluskunta	24 - 21
----	----	---	------	--------------------------	-------------------------	---------

Pohjois-Hämeen suojeluskuntapiiri

Alkuerät

su	16	7	1922	Pälkäneen suojeluskunta	- Kangasalan suojeluskunta	8 - 6
su	16	7	1922	Pälkäneen suojeluskunta	- Sahalahden suojeluskunta	11 - 2

Jostakin syystä Kangasala meni jatkoon.

Jatko-ottelut Vilppulassa

ti	29	8	1922	Kolhon Tarkk'ampujasuojeluskunta	- Ruoveden suojeluskunta	12 - 6
ti	29	8	1922	Kuhmalahden suojeluskunta	- Kangasalan suojeluskunta	8 - 2
ti	29	8	1922	Kolhon Tarkk'ampujasuojeluskunta	- Kuhmalahden suojeluskunta	21 - 6
ti	29	8	1922	Ruoveden suojeluskunta	- Kangasalan suojeluskunta	9 - 6

välierät Tampereella

su	3	9	1922	Ikaalisten suojeluskunta	- Länsi-Vesilahden suojeluskunta	17 - 6
su	3	9	1922	Toijalan suojeluskunta	- Kolhon Tarkk'ampujasuojeluskunta	10 - 6

Loppuottelu Tampereella

ma	4	9	1922	Toijalan suojeluskunta	Ikaalisten suojeluskunta	12 - 2
----	---	---	------	------------------------	--------------------------	--------

Piirissä pelattiin myös suojeluskunta-alueiden välinen kilpailu, joskin joitakin alueita edusti käytännössä alueen paras suojeluskunta. Välierissä Toijala voitti Tampereen 10-6 ja Ikaalinen Kolho-Mäntän alueen 24-17. Finaalissa Toijala ryöpytti Ikaalista kokonaista 18-0.

Nylands södra skyddskårsdistrikt

Loppuottelu

su	3	9	1922	Loviisan suojeluskunta	- Tammisaaren suojeluskunta	17 - 3
----	---	---	------	------------------------	-----------------------------	--------

Porin suojeluskuntapiiri

Loppuottelu

17	8	1922	Porin suojeluskunta	- Reposaaaren suojeluskunta	11 - 6
----	---	------	---------------------	-----------------------------	--------

Viipurin suojeluskuntapiiri

piirin kilpailuista ei tuloksia ole löytynyt. Myöhemmistä viitteistä päätellen Viipurin suojeluskunta voitti mestaruuden.

Helsingin suojeluskuntapiiri

Mestaruuden voitti Tarkk'ampuja komppania. Helsingin sk-piiriin kuului ainoastaan Helsingin suojeluskunta, jonka osastot pelasivat mestaruudesta.

Pohjolan suojeluskuntapiiri

Kemin suojeluskunta voitti mestaruuden- Loppuottelussa taipui Ylitornion suojeluskunta.

Kainuun suojeluskuntapiiri

Mitään tietoja kilpailuista ei ole, ellei niitä sitten käyty SVUL:n mestaruuskilpailuiden yhteydessä. Kajaanin suojeluskunta lienee jokatapauksessa voittanut mestaruuden.

Raahen suojeluskuntapiiri

ottelut

21	8	1922	Raahen suojeluskunta 1	- Paavolan suojeluskunta	3 - 2
21	8	1922	Siikajoen suojeluskunta	- Raahen suojeluskunta 2	5 - 2
21	8	1922	Raahen suojeluskunta 1	- Siikajoen suojeluskunta	16 - 0
su	3	9	1922	Paavolan suojeluskunta	18 - 5

Tiedoissa on ristiriitaisuuksia. 21.8. pelatusta turnauksesta käytetään piirinmestaruus -nimitystä, mutta myöhemmin pelattu Paavolan ja Siikajoen ottelu mainitaan myös piirinmestaruus kilpailun alkueränä. Myöhemmät viitteet tukevat tulkintaa, että Paavola voitti mestaruuden, ja Raahessa pelatulla turnauksella ei pm-arvoa ollut.

Ystävyyssottelut

Ystävyyssotteluja pelattiin kesän mittaan lukuisia, samoin järjestettiin erilaisia turnauksia. Poimin joukosta ”mestaruussarjalaisten” ottelut, jotka lehdistä löytyivät.

Helsingin Pallonlyöjät - Kyminlaakson suojeluskuntapiiri 18-7 - ottelu pelattiin kesäkuun alussa, viimeistään 11.6.

17.6. Ilmajoen Kisailijat - Vaasan Vasama 15-8 – karsinta ”johonkin turnaukseen”, jossa Kisailijat muuttui suojeluskunnaksi.

18.6.: Kauhajoen suojeluskunta - Kurikan suojeluskunta 8-5

Toijalan suojeluskunta - Ilmajoen suojeluskunta 12-9 – ottelu pelattiin kesäkuun lopulla ja se oli ”jonkin turnauksen” loppuottelu. Aiemmin Toijala oli pelannut Ikaalisen kanssa tasan yhdeksän vuoroparin ottelussa.

9.7. Toijala - Urjalan Urheilijat 16-5 - Toijalan sk tai Vauhti, käytännössä lienevät olleen sama joukkue.

13.7. Urjalan Urheilijat - Toijalan Vauhti 6-7

23.7. Akaa-Toijalan suojeluskunta - Pohjois-Sääksmäen suojeluskunta 39-2 – ottelussa ratkesi suojeluskunta-alueen mestaruus.

30.7. Hämeenlinnan Ilves - Toijalan suojeluskunta 7-5 - Kahden sittemmin mestaruuskilpailuun osallistuneen kireä koitos.

15.8. Toijalan suojeluskunta - Ikaalisten suojeluskunta 7-3 - kahden SM-välieriin valmistautuvan joukkueen ottelu Tampereella.

23.8. Etelä-Pohjanmaan suojeluskuntapiiri - Kauhajoen suojeluskunta 16-7 ja 14-6 - valmistava ottelu sk-järjestön tuleviin koitoksiin ja Kauhajoen Karhun SM-välierään.

30.8. Etelä-Pohjanmaan suojeluskuntapiiri - 7.erillinen konekiväärikomppania 10-3 ja 4-0 – tuleva Suojeluskuntajärjestön loppuottelija ja tuleva armeijan mestari vastakkain Ilmajoella kahdessa ystävyysottelussa.

Kauden päätteeksi oli suunnitteilla Helsingin suojeluskuntapiirin (sk-järjestön mestari) ja 7. erillisen konekiväärikomppanian (Armeijan mestari) välinen ottelu Vaasassa, jossa olisi lopullisesti ratkaistu, mikä joukkue olisi Suomen paras syksyllä 1922. Ottelusta ei kuitenkaan löydy tietoja, joten se lienee jäänyt toteutumatta.

Pitäjänmestaruusturnaus Alajärvellä

vällerät					
su	3	9	1922	Kirkonkylä	- Kurejoki 10 - 5
su	3	9	1922	Hoisko	- Paalijärvi 24 - 1
Loppuottelu					
su	3	9	1922	Kirkonkylä	- Hoisko 24 - 12
Ystävyysotteluita					
su	10	5	1922	Kurejoki	- Hoisko 10 - 5
su	10	5	1922	Alajärven poikamiehet	- Alajärven ukkomiehet 8 - 5
su	8	10	1922	Kirkonkylän pojat	- Pynttärin pojat 11 - 2

Pitäjänmestaruusturnauksia ja suojeluskuntain kyläosastojen välisiä kilpailuja on varmasti käyty muuallakin, mutta Alajärvellä tulokset ovat siirtyneet myös paikallisiin lehtiin ja siten tiedoksi jälkipolville.

Alajärven ensimmäinen pesäpallojoukkue 1922. Vas. Eeli Ojajärvi, Matti Yli-Paavola, Heikki Rantala, Valter Keltikangas, Aukusti Keltikangas, Nikolai Joensuu, Urho Niemi-Pynttari, Petteri Yli-Pekka ja Aaro Niemi. Pelipuvut ompeli Aili Niemi-Pynttari.